

A gépi termésritkítás a gyakorlatban

A klasszikus piaca jutási módszereket két módon definiálják a szakkönyvek: vagy kiváló minőséggel vagy alacsony értékesítési árral lehet a piacot megnyerni. A mai világ sajnos kezd rációfolni erre a „törvényre” ugyanis már a kiváló minőséget is csak nyomott áron lehet értékesíteni. A gazdáknak egyértelműen termelési költségeket kell csökkenteniük.

A gyümölcsösök első és talán legfontosabb munkafázisa a terméskorlátozás megvalósítása. Hagyományosan két lehetőség adódik erre: a kézi termésritkítás és a vegyszeres, kémiai kezelés, illetve – aki valóban tökéletes minőséget szeretne elérni – ennek a két módszernek a párosítása. E munkának az eredménye az egységes, szép – kizárólag nagyméretű gyümölcs.

A vegyszeres kezelést (Ethrel, Dirigol, Paturil) általánosan két alkalommal kell alkalmazni és utána is még szükséges a kézi termésritkítás. Ez összességében elég drága folyamat, hiszen a vegyszeres kezelés alkalmankénti költsége kb. 8.000 Ft/hektár, és a kézi manuális kontroll még ennél is többre kerül, hiszen hektáronként átlag 80 órát is igényel (kajsziabaracknál ez elérheti akár a 250 órát is). Egy hektárra vetítve így összesen a termésritkítás költsége kb. 55.000 Ft/hektár, és ekkor még nem számoltunk a vegyszeres kezelés kijuttatási költségeivel sem!

Ilyen nagyságrendek mellett és nem utolsósorban a kémiai vegyszerek iránti ellenszenv és az egyre szigorodó előírások miatt a Bodeni Tó környékén (ahol már régóta nagyon szigorú feltételek mellett lehet kémiai vegyszereket felhasználni) 1982-ben fejlesztették ki az első **mechanikus virágritkító gépet**. Azok a gépek is a mai FRUIT TEC gép elvén készültek, azonban az akkori anyagminőségek és vezérlési nehézségek miatt a felhasználásuk nem terjedt el robbanásszerűen.

Az utóbbi években azonban virágkorát éri ez a berendezés és felhasználásuk exponenciálisan növekszik mind az „öreg” kontinensen mind az USA, Kanada és Dél Amerika államaiban.

Elsősorban alma ültetvényekben használják, de sikereket értek el már kajszi és őszibarack ültetvényekben is.

Miért is terjed mostanában ilyen gyorsan ez az alkalmazási technológia?

- az egyre növekvő vegyszerköltségek és ezzel párhuzamosan az egyre szigorodó felhasználási feltételek miatt, nem utolsó szempontként nézve a vegyszerekkel szembeni erősödő ellen-szenvet,

- a hatékony felhasználás és kiváló vég-eredmények miatt,

- a költséghatékonysága miatt,

- egyszerűen alkalmazhatósága miatt – bármilyen traktoron üzemeltethető,

- nagy teljesítménye is segíti az elterjedését,

- erősen csökkenti az alternancia (kiha-gyó fajták hullámozó termése) hatásait.

Hogyan is dolgozik a gép valójában?

Három titka van a technológiának:

1. Megfelelő anyagminőségű és formájú verőszálak alkalmazása

2. Traktor fordulatszámától függetlenül – állandó rotorsebesség tartása

3. A kezelési utasítás betartása – a gyakorlati tapasztalatok felhasználása mellett

A virágritkító gép üzembehelyezésekor nem szabad azonnali kiugró eredményeket várni. Igaz, már az első évben is szép eredményeket lehet elérni, de a tapasztalatok szerint a 2. szezon után alakul ki a kellő gyakorlat – mikor, hogyan használható a gép.

A leggyakoribb hibák a túlzott óvatosságból adódnak. Ilyenkor

- Nem haladunk elég nagy sebességgel a traktorral

- Túl távol tartjuk a verőrotort a lombkoronától

- Nem megfelelő a rotor sebessége

- Nem a kellő időben történik a kezelés

Ezek hallatán az érdeklődő biztosan azt gondolja, hogy ez ténylegesen nem is jelent egyszerű felhasználást, és ebben teljesen igaza van! Ez a gép nem egy fűnyíró! Csak abban az esetben éri el a megfelelő eredményt, ha a gazda több tényezőt is képes megfelelően kezelni és ezek hatására a gépet üzemeltetni, beállítani. Ezért van szükség egy-két év saját tapasztalatra.

Nézzük azonban, hogyan is lehet a géppel optimálisan dolgozni.

A traktor sebességét soha nem szabad 6 km/h alá engedni, általában **10-14 Km/h sebesség az ajánlott**, de megfelelő körülmények között (a terület talajának függvényében) akár 16-20 km/h-val is dolgozhatunk.

A ritkító rotor tengelye mindig a lombkorona külső síkja mellett a fatörzs irányában álljon a külső siktól kb. 10 cm-re. Ügyelni kell a rotor dőlésére, amit folyamatosan a lombkoronához kell állítani. Erre szolgál a hidraulikus döntés.

A ritkítórotor sebességét általában **200-250 fordulat/perc** közé kell beállítani, mely mindig a gyümölcs fajtájától, a korona méretétől és a virágzás mennyiségétől függ.

A kezelési időt úgy kell meghatározni, hogy **a gépet a királyvirágok megjelenésekor indítani kell**. A nagy sebesség lehetősége és a felhasználás időjárástól való függetlensége (nedves időben is lehet dolgozni) biztosítja a gép nagy területteljesítményét.

Nagyon fontos betartani, hogy csak egy kezelést szabad alkalmazni. A két kezelés már nagymértékű terméscsökkenéshez vezethet. Hiába látja az első kezelés után úgy a gazda, hogy nem érte el a megfelelő eredményt, nem szabad újra gépi termésritkítást alkalmazni. A Fruit Tec gép használatának eredményét általában az első terméshullás után lehet markánsan tapasztalni!

A ritkítórotor technikai kialakítása kétféle lehet. Egy sűrűbb és egy ritkább verőszál sánt lehet a gép rotorján elhelyezni. Az újabb tapasztalatok szerint a ritkább verőszálakkal érünk el jobb munkát, de sűrűbb verőszálakat is használhatunk tömör lombkoronákhoz.

A fentiek áttanulmányozása és megemléstése után minden érdeklődőt szívesen látunk a gépi bemutatókra, melyek pontos időpontjairól és a helyszínekről a www.bartifarm.hu oldalon találunk információt.

Amennyiben más gyümölcskertészeti- szőlészeti gépesítési kérdésekben várnak segítséget kérem hívják a Bartifarm Kft irodáját.

Szabadi Gábor

Bartifarm Kft

6345 Nemesnádudvar,

Rákóczi ipartelep 2506 hrsz.

tel: 79/578-612,

www.bartifarm.hu; info@bartifarm.hu